

Železnice.

Partneři projektu: Cistercian landscape of Vyšší Brod (Czech Republic) — Změněno: 23.8.2020 — ID: 924

Obec / město:	Vyšší Brod
Cistercian Landscape:	Vyšší Brod
Stav:	existující
Funkční oblast:	doprava
Typ prvku:	stará cesta, obchodní stezka
Převažující časová vrstva (obecně):	novověk (18. / 19. stol.)
Převažující časová vrstva (přesně):	novověk (1872-1918)
Ochrana:	Není uvedeno
Využití:	využíváno

Formální popis: Železniční trať Lipno nad Vltavou - Rybník

Kulturně historická analýza: Železniční trať spojující železniční uzel Rybník na trati České Budějovice - Summerau s Lipnem nad Vltavou. Vybudována jako druhá elektrifikovaná trať v Čechách v roce 1911.

Kulturně historický význam: Trať spojující oblast Vyšebrodsko s vnitrozemím byla vybudována klášteřem společně s majitelem papíren v Loučovicích.

Vltava na svém toku mezi Loučovicemi a Vyším Brodem protéká malebným údolím pod mohutným skalním masivem Čertovy stěny. Tento úsek, zvaný také Čertovy proudy, však znemožňoval plavení dřeva, jehož těžbou a zpracováním se zabýval Cisterciácký klášter ve Vyším Brodě. Pro papírenský průmysl tuto oblast objevil pan Arnošt Porák, původem Čech. V roce 1886 si otevřel v Loučovicích továrnu na výrobu buničiny, v níž roku 1895 instaloval první stroj na papír. V roce 1903 byla dána do provozu další továrna na výrobu lepenky, ve Svatém Prokopu. Vytěžené dřevo a vyrobený papír bylo nutno dopravit k dráze České Budějovice - Linec, která však vedla daleko od toku Vltavy. Proto se začal mnišský řád Cisterciáků z Vyšebrodského kláštera společně s majitelem papírny zabývat myšlenkou stavby železnice, která by místa na horním toku Vltavy v okolí Lipna a Loučovic spojila se státní dráhou České Budějovice - Linec. S vlastní stavbou se začalo již v roce 1909. Byla založena společnost s názvem "Hohenfurth elektrische Lokalbahngesellschaft" se sídlem ve Vyším Brodě, jejímiž hlavními podílčníky byli Cisterciácký řád z Vyšebrodského kláštera a již zmíněný majitel papírny Vltavský Mlýn. Zdrojem elektřiny pro vyšebrodskou dráhu byla vodní elektrárna v Horním mlýně u Herbertova, která byla majetkem kláštera. Výstavba postupovala v rychlém tempu, takže 22,7 km dlouhá trať s 0,3 km dlouhým výtahem ke břehu Vltavy mohla být pro nákladní dopravu otevřena již 18. 10. 1911. Slavnostně i pro osobní dopravu byl provoz zahájen dne 17. 12. 1911. Za první provozní rok 1912 přepravila dráha 61 788 osob a 45 377 t nákladu. Trať je v současnosti stále v provozu státních drah.

Naproti Hornímu mlýnu v Herbertově přes hlavní silnici se nachází původní železniční ocelový příhradový most s dolní mostovkou na železničním km 10,838 přemostující řeku Větší Vltavici vystavěný v roce 1910 jako součást železniční trati Rybník - Lipno nad Vltavou. Most, který je kulturní památkou, je také stále v provozu.

Možnosti
ochrany a
péče:

Historická trať.

Literatura: Hohenfurth elektrische Lokalbahn
Vyšebrodská elektrická dráha, Stránky přátel železnice, 2000
Dějiny kláštera Vyšší Brod v Čechách, P. Dominik Kaindl, Ocist, Gloriet 2008, s. 127

Archivní
prameny:

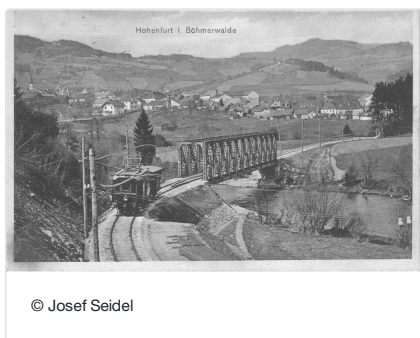
-

Ústní
tradice:

-

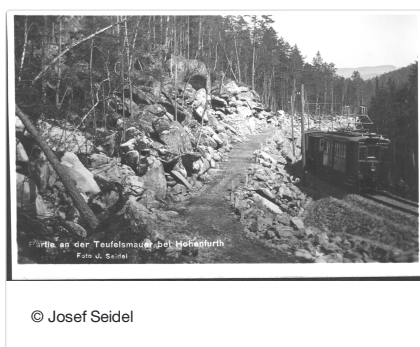
Online
zdroje:

-

Místní vyšebrodská železnice na pohlednici Josefa Seidela z roku 1912

Creative-Commons-Lizenz by-nc-nd-4.0

Železniční trať mezi Loučovicemi a Čertovou stěnou na staré pohlednici Josefa Seidela

Creative-Commons-Lizenz by-nc-nd-4.0

Urheber- und Nutzungshinweise | Copyright:

Die Rechte an den Texten und Bildern dieses digitalen Angebots liegen bei den jeweiligen Erfassern und dem Projekt Cisterscapes. Für einzelne Medien gelten die dort zusätzlich angegebenen Lizenzbedingungen. Eine kommerzielle Nutzung sowie die Verwertung und Weitergabe an Dritte bedarf der Zustimmung des Erfassers und des Projektpartners Cisterscapes.

The rights on the texts and images of this digital offer belong to the respective authors and the Cisterscapes project. For individual media, additional license conditions that have to be specified corresponding to them apply. A commercial use as well as the utilization and passing on to third parties requires the consent of the author and the project partner Cisterscapes.

Empfohlene Zitierweise | Recommended citation style:

"Železnice.". In: Cisterscapes, URL: <https://cisterscapes.geoway.de/element/924> (Abgerufen: 12.11.2020)

Gefördert durch das Bayerische Staatsministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten und den Europäischen Landwirtschaftsfonds für Entwicklung des ländlichen Raums (ELER) sowie durch die Oberfrankenstiftung. Mit freundlicher Unterstützung des Erzbistums Bamberg und des Bistums Würzburg.

ERZBISTUM
BAMBERG

diözese würzburg
Kirche für die Menschen

BAYERISCHES LANDESAMT
FÜR DENKMALPFLEGE

